

Двострана сарадња између Бугарске и Кине у оквиру пројекта НСФ за повећање разноврсности житасто-махунарских усева

Автор(и): доц. д-р Николая Велчева, ИРГР Садово; проф. д-р Цветелина Стоилова, ИРГР – Садово

Дата: 20.07.2023 Брой: 7/2023

U periodu od 11. do 14.07.2023. godine, IPGR-Sadovo je ugostio partnere iz Kineske akademije poljoprivrednih nauka u okviru bilateralnog projekta na temu "Obogaćivanje diverziteta zrnastih mahunarki između Bugarske i Kine – uvođenje i evaluacija u odnosu na globalne klimatske promene", Ugovor KP-06-Kina/7/20.11.2020. Fond za naučna istraživanja. Rukovodilac projekta sa bugarske strane je prof. dr Petar Čavdarov.

Prof. dr Lišia Vang i prof. dr Suhua Vang iz Instituta za biljne nauke u Pekingu dočekale su direktorka, vand. prof. dr Katja Uzundžalijeva, koja je predstavila glavna naučna polja, dostignuća i istraživačke projekte IPGR-a, dela Poljoprivredne akademije. Program u IPGR-u obuhvatio je radni sastanak sa istraživačkim timom, prezentaciju terenske kolekcije zrnastih mahunarki, upoznavanje sa radom banke gena, metodama za dugotrajno čuvanje semena i istorijom poljoprivredne nauke u muzeju Instituta.

Diverzitet lokalnih zrnastih mahunarki – pasulja i kaupija, predstavila je kustos kolekcije, prof. dr Cvetelina Stoilova. Prof. dr Lišia Vang upoznala je svoje bugarske kolege sa radom na čuvanju, dokumentaciji, karakterizaciji, evaluaciji i korišćenju kolekcije zrnastih mahunarki u Institutu za biljne nauke Kineske akademije poljoprivrednih nauka. Razmotrena su pitanja vezana za sprovođenje radnog programa projekta. Vand. prof. dr Gergana Deševa predstavila je banku gena u Sadovu i njenu radnu metodologiju. Kineski naučnici posetili su komoru za dugotrajno skladištenje semena. Glavni asistent prof. dr Božidar Kjošev predstavio je zajedničku kinesko-bugarsku Laboratoriju za molekularnu biologiju biljnih genetičkih resursa, osnovanu pri banci gena. Razgovaralo se o analizama koje se tamo obavljaju, kao i o mogućnostima za zajednički rad.

U muzeju Instituta, vand. prof. dr Nikolaja Velčeva upoznala je goste sa istorijom Eksperimentalne stanice u Sadovu i osnivača poljoprivredne nauke u Bugarskoj – agronoma Konstantina Malkova. Predstavljeni su vredni istorijski dokumenti vezani za život i naučni rad istaknutih ličnosti poljoprivredne nauke, periodične publikacije, izveštaji, zbornici radova jubilarnih konferencija, počasne diplome i nagrade tima IPGR-a. Razgovaralo se o pitanjima vezanim za dokumentaciju biljnog genofonda i razvoj informacionog sistema za banku gena.

U vezi sa temom projekta, interesovanje partnera iz Kine usmereno je na lokalni diverzitet zrnastih mahunarki – pasulja i kaupija, i na obogaćivanje kolekcija kroz ekspedicije u ruralnim područjima zemlje.

Tokom posete kineskih naučnika Bugarskoj, posećena je privatna porodična firma u gradu Sadovu, koja se bavi gajenjem i prženjem kikirikija sorti razvijenih u IPGR-u.

Posetili su i vinariju „DiVes Estate“, smeštenu na istorijskom brežuljku Simeonova Mogila u opštini Pomorie. Tamo su kineski naučnici učestvovali u turi mirisa i degustaciji kolekcije od pet bugarskih sorti lavande. Plantaže su terasasto raspoređene oko vinarije sa slikovitim pogledom na Crno more. Program je takođe obuhvatio upoznavanje sa tehnologijom proizvodnje visokokvalitetnih bugarskih vina i degustaciju. Predstavljeni su rezultati ispitivanja sa različitim usevima korišćenjem bioloških proizvoda – biostimulatora Amalgerol Essence i azotofiksirajućih bakterija, koje na tržištu nudi kompanija "Medi plus R".

Bugarski tim ponudio je naučnicima iz Kine bogat kulturni program u Sofiji, Plovdivu i Nesebru.

Krajem septembra, prof. dr Cvetelina Stoilova i vand. prof. dr Nikolaja Velčeva iz IPGR-Sadovo će izvršiti radnu posetu Kini u okviru projekta, gde će imati priliku da posete i upoznaju rad kineske banke gena.